

Vláda Spojeného království

The Compact (Dohoda)

Efektivní spolupráce koaliční vlády a nestátních neziskových organizací ve prospěch občanů a komunit v Anglii.

Vytvořeno ve spolupráci s organizací Compact Voice, jež zastupuje nestátní neziskové organizace ve věcech týkajících se Compactu

Poselství premiéra

Compact hraje stěžejní roli ve zlepšování partnerství mezi vládou a nestátními neziskovými organizacemi ve prospěch občanů a komunit. Role neziskového sektoru dosud nikdy nebyla důležitější. Pouze v partnerství s tímto sektorem bude možné vybudovat Velkou společnost (Big Society) a lépe zapojit občany, učinit je angažovanějšími a zodpovědnými za společenství, v nichž žijí; pouze za pomoci tohoto sektoru bude možné zkvalitnit veřejné služby a zvýšit jejich dostupnost a citlivost; pouze tehdy, zužitkují-li se naplno nadšení, odhodlání a dovednosti neziskového sektoru, bude možné posílit cílové komunity.

The Rt. Hon. David Cameron, poslanec

Poselství vicepremiéra

Pro dosažení Posunu moci (Power Shift), k němuž se koaliční vláda zavázala, a který přesouvá moc od ústřední vlády směrem k místním společenstvím, je zásadní vzkvétající občanská společnost. Compact je stěžejním krokem v dosažení takového cíle; pokládá základy pro produktivní, fungující partnerství mezi vládou a nestátními neziskovými organizacemi. Pro dosažení lepších výsledků pro občany a komunity je stěžejní rozmanitost a nezávislost neziskového sektoru jakož i jeho vylepšený, citlivý étos.

The Rt. Hon. Nick Clegg, poslanec

Předmluva ministra pro občanskou společnost

S potěšením schvaluji tento obnovený Compact, který dokazuje, že v jádru Velké společnosti stojí nestátní neziskové organizace spolu s občany a komunitami, a že my v koaliční vládě se zavazujeme spolupodílet se na naplňování vize Velké společnosti.

Občanskou společnost vnímám jako silného a nezávislého partnera, který pomáhá utvářet společnost a zlepšovat životy lidí zejména skrze lépe informované, citlivější veřejné služby. Reformy, které jsme si vytyčili, vytvářejí nové příležitosti, ale také vyzývají k zamyšlení nad způsoby, jakými stát doposud spolupracoval s dobrovolnými organizacemi a sociálními podniky. Compact pomáhá položit základy budoucího obrazu stabilního, úspěšného partnerství, které občanům a komunitám zajistí lepší výsledky.

Compact je kratší a více se soustřeďuje na výsledky a praktické závazky. Zavazujeme se také zvýšit transparentnost a zodpovědnost v oblasti jeho implementace. Naším záměrem je učinit z Compactu smysluplný dokument, který napomůže rozvoji fungující spolupráce.

Tato koaliční vláda bude tvrdě pracovat na vybudování smysluplného partnerství a spolupráce s dobrovolnickými organizacemi a sociálními podniky, umožňujícího dosahování společných cílů. Jasným signálem úspěchu bude dosažení situace, kdy už nebudeme Compact nadále potřebovat, protože fungující partnerství s neziskovým sektorem bude pro ministerstva a jiné vládní instituce naprosto přirozené.

Jsem vděčný Komisi pro Compact a organizaci Compact Voice za jejich práci, která napomohla k současné podobě Compactu. V květnu se premiér nechal slyšet, že chce dosáhnout toho, aby Compact měl opravdový význam, a dal proto příslib dokument obnovit a posílit. Domnívám se, že tento příslib se nám za pomoci neziskového sektoru podařilo úspěšně naplnit. Nyní musíme společně pracovat na tom, aby byl tento soubor pravidel účinný a opravdu vedl k čím dál užší spolupráci.

Poslanec Nick Hurd

Předmluva Simona Blakea

Compact slaví dvanáct let své existence, což je vzhledem k tempu politických změn úspěchem, který dokazuje jeho hodnotu a význam. Tento obnovený Compact však přichází v těžkém období pro neziskový sektor. Velké škrty v rozpočtu spolu s radikálními změnami v charakteru vládnutí znamenají, že jde pro vládu i pro neziskový sektor o rozhodující období, jež vymezí jejich vzájemný vztah na několik let dopředu. Compact bude v nastavení parametrů tohoto vztahu hrát stěžejní roli.

Mnoho regionů naší země již k přeměně vztahů s neziskovým sektorem použilo své vlastní místní Compacty, a dosáhly tak zlepšení stavu komunit i veřejných služeb. Řada příkladů zefektivnění spolupráce v různých oblastech, od managementu škrťů až po dohodu na výstupech, je k dispozici na našich webových stránkách. Velká část neziskového sektoru vskutku působí na místní úrovni; tento celostátní Compact by tedy měl fungovat jako rámec pro jednotlivé místní Compacty.

Vládě aplauduji také za zavedení opatření, jež oznámila společně s touto dohodou, vedoucích k větší zodpovědnosti a transparentnosti – jsou stěžejní pro to, aby byl Compact v celé zemi správně používán. V mnoha oblastech, kde je již spolupráce v souladu s Compactem naprosto přirozená, tato opatření nebudou třeba. Pomohou však v těch oblastech, které jsou zatím pouze na půli cesty k vytvoření živého a silného vztahu, a to tím, že zajistí, aby se Compactu věnovala dostatečná pozornost a dosáhlo se tak zlepšení vztahu mezi státním a neziskovým sektorem.

Zkušenost z úspěšných oblastí jasně ukazuje, že Compact není jen další dokument vyžadující slepé následování; je to způsob fungování, umožňující těm, kdo se jím řídí, lépe vykonávat své poslání. Jde o zářný příklad platformy, na jejímž základě mohou oba sektory stavět a vytvořit tak mocný vztah, který bude zdaleka přesahovat stránky jednoho dokumentu.

Využijme v této rozhodující době příležitosti k vytvoření právě takového vztahu.

Simon Blake

Předseda Compact Voice

Compact

Tento Obnovený Compact je dohoda mezi koaliční vládou a jejími přidruženými nezávislými a výkonnými institucemi a orgány, a mezi nestátními neziskovými organizacemi¹ (NNO) v Anglii. Cílem této dohody je zajistit efektivní spolupráci vlády a NNO při dosahování společných cílů a výsledků ve prospěch komunit a občanů v Anglii.

Koaliční vláda

V centru vize Velké společnosti koaliční vlády stojí motivace dát občanům více pravomocí a kontroly nad vlastními životy a komunitami, zreformovat veřejné služby, a prosazovat sociální jednání spíše než státní kontrolu a vládou shora stanovené cíle. Rolí vlády je tuto kulturní změnu umožnit, a to decentralizací moci, zvýšením transparentnosti a budováním potenciálu. Vláda věří, že silné a nezávislé NNO jsou v této vizi nesmírně důležité, neboť podněcují sociální jednání a organizování kampaní za společenskou změnu; kriticky se dívají na koncepci a poskytování veřejných služeb; a podporují posilování komunit.

Občanská společnost

Nestátních neziskových organizací existuje celá řada, od malých komunitních spolků až po velké mezinárodní organizace. Všechny se však zavazují ke společenským cílům, a zatímco mnoho z nich nemá přímou vazbu na stát, ty, které ji mají, jsou si vědomy významu dobrých vztahů se státními orgány a podstatných výhod, jež může takové produktivní partnerství přinést občanům a komunitám.

Fungující partnerství

Výsledky a závazky uvedené v tomto Compactu pokládají základy produktivního vztahu mezi vládou a NNO.

Místní oblasti se vyzývají, aby se řídily principy uvedenými v tomto dokumentu, které budou hrát důležitou roli při zajišťování silných a udržitelných komunit.

Společně s tímto dokumentem byla zavedena opatření, která mají zajistit, že provádění Compactu bude probíhat zodpovědně a transparentně.

Tento Compact je dohodou mezi vládou Spojeného království a NNO v Anglii; nicméně v případech, kdy bude vláda Spojeného království přicházet do kontaktu s NNO v Severním Irsku, Skotsku či Walesu, či bude zodpovědná za financování služeb v těchto oblastech, bude při tom i v těchto oblastech ctít závazky stanovené tímto Compactem. Provozní zodpovědnost za spolupráci s NNO v daných oblastech však mají Velšská vláda, Vláda Severního Irsku a Skotská vláda. Každá z těchto vlád má vzhledem k devoluci svá vlastní opatření pro spolupráci s NNO a tento Compact před nimi nemá přednost.

¹ Přestože občanská společnost je pochopitelně termín s nejasnými hranicemi, pro účely tohoto Compactu budeme za nestátní neziskové organizace považovat charitativní organizace, sociální podniky a dobrovolné a komunitní spolky.

Efektivní partnerství mezi vládou a NNO napomůže k dosažení následujících výsledků:

1. Silná, rozmanitá a nezávislá občanská společnost
2. Efektivní a transparentní koncepce a rozvoj politik, programů a veřejných služeb
3. Citlivé a kvalitní programy a služby
4. Jasná pravidla pro management změn v programech a službách
5. Rovnoprávná a spravedlivá společnost

Závazky pro vládu a NNO:

1. Silná, rozmanitá a nezávislá občanská společnost

Závazky pro vládu:

1.1 Respektovat a podporovat nezávislost NNO při plnění jejich poslání, včetně práva organizovat kampaně, a to bez ohledu na jakékoliv existující (finanční či jiné) vazby.

1.2 Zajišťovat, aby byly NNO uvážlivě a spravedlivě podporovány a opatřeny potřebnými zdroji, pomáhají-li vládě v naplňování jejích cílů.

1.3 Zajistit, že vláda hromadně (skrze Úřad vlády) uzná potřebu financovat celostátní i místní podpůrné a rozvojové organizace, které NNO pomohou maximalizovat jejich pozitivní dopad zkvalitněním jejich schopností a potenciálu.

1.4 Zajistit větší transparentnost zvýšením dostupnosti údajů a informací, a tím NNO usnadnit vznášení námitek ohledně zavedených způsobů poskytování služeb, přístup na nové trhy, či volání vlády k zodpovědnosti.

1.5 Brát v úvahu všechny způsoby, jakými je NNO možné podpořit, jako je například usnadnění přístupu ke státem vlastněným prostorám či zdrojům.

1.6 Zajistit, aby byl pro dobrovolníky bezplatný výpis z Rejstříku trestů (Criminal Record Bureau checks). Pracovat na zjednodušení postupů pro dobrovolníky, kteří jsou aktivní ve více než jedné záležitosti.

Závazky pro NNO:

1.7 Zajistit při organizování kampaní či hájení něčích zájmů rozsáhlou dokumentaci obsahující informace o charakteru lidí či složení komunit, jež jsou zastupovány.

1.8 Zaručovat dodržování nezávislosti a důrazu na zastupované téma, bez ohledu na jakékoliv existující (finanční či jiné) vazby s vládou.

2. Efektivní a transparentní koncepce a rozvoj politik, programů a veřejných služeb

Závazky pro vládu:

2.1 Zajišťovat, aby společenský, environmentální a ekonomický rozměr² tvořily nedílnou součást koncepce, rozvoje i poskytování politik, programů a služeb.

2.2 Posoudit, jaký společenský dopad bude rozvoj politik a programů mít, a především pak uvážit, jaký dopad tyto politiky či programy budou mít na místní snahy inspirovat a podněcovat sociální jednání a posilovat komunity.

2.3 Spolupracovat s NNO při koncepci politik, programů a služeb od co nejranější fáze. Zajistit, aby lidé, kterých se věc týká, byli zapojeni od začátku, a odstranit bariéry, jež by mohly bránit organizacím v přispívání.

2.4 Je-li to možné, včas informovat o nadcházejících poradách, aby měly NNO dostatek času při přípravě reakcí zapojit své uživatele služeb, příjemce dávek, členy, dobrovolníky a členy správní rady. Je-li to možné a smysluplné, organizovat dvanáctitýdenní formální písemné porady s jasnými vysvětleními a zdůvodněními krátkodobějších či méně formálních přístupů.

2.5 Zvážit poskytnutí zpětné vazby (například skrze souhrnnou zprávu vlády), která by vysvětlila, jak respondenti ovlivnili koncepci a rozvoj politik, programů a veřejných služeb, včetně případů, kdy názory respondentů nebyly brány v potaz.

2.6 Vyhodnocovat dopady nových politik, legislativy a řízení na neziskový sektor za účelem snížení břemene byrokracie, především pak pro malé organizace.

Závazky pro NNO:

2.7 Podporovat porady s vládou, jsou-li vhodné, a reagovat na ně.

2.8 Při vznášení námitek vůči vládě se snažit zajistit stanoviska uživatelů služeb, klientů, příjemců dávek, členů, dobrovolníků a členů správní rady. Dát jasně najevo, kdo je zastupován, z jaké moci, a na jakém základě jsou námítka vznášena.

2.9 Při navrhování záměrů vždy vycházet z řešení podložených dokumentací, s jasnými návrhy na pozitivní výstupy.

² Společenský rozměr je široká kategorie zahrnující společenské, environmentální a ekonomické náklady a přínosy. Implikuje, že kromě zohlednění přímých dopadů zásahů by měly být brány v potaz i jejich širší důsledky na ostatní části ekonomiky.

3. Citlivé a kvalitní programy a služby

Závazky pro vládu:

3.1 Zajišťovat, aby měly NNO lepší postavení a více příležitostí k poskytování veřejných služeb, ať už zpřístupněním nových trhů v souladu s hlavními reformními opatřeními týkajícími se veřejných služeb, či reformami prostředí zakázek na již existujících trzích.

3.2 Brát v úvahu všechny způsoby financování a podpory NNO, včetně grantů, smluv, půjček, zpřístupnění prostor atp. Pracovat na odstranění překážek, které NNO brání v přístupu ke státním financím, a umožnit tak malým organizacím zapojit se do poskytování služeb tam, kde jsou k dosažení kýžených cílů nejužitečnější.

3.3 Zajišťovat transparentnost jasným odůvodňováním všech finančních rozhodnutí.

3.4 V případech, kdy je to vhodné a finančně výhodné, se zavázat k víceletému financování. Doba čerpání prostředků by měla odrážet dobu potřebnou k dovršení výstupů. Není-li víceleté financování považováno za nejlepší způsob k dosažení cílů, odůvodnit, proč tomu tak je.

3.5 Zajistit transparentnost a dobrou správu postupů při žádostech a účasti na veřejných zakázkách, a zajistit, aby byly přiměřené požadovaným cílům a výstupům z programů³.

3.6 Ještě před uzavřením smlouvy či dohody o čerpání prostředků se s NNO dohodnout, jak budou kontrolovány výstupy, včetně společenského, environmentálního a ekonomického rozměru. Zajistit, aby byly kontrola a zprávy o ní relevantní a úměrné charakteru a velikosti projektu. Jasně stanovit, jaké informace jsou požadovány, a jak a proč budou použity.

3.7 Zajišťovat rovné zacházení napříč oběma sektory, včetně kontroly pravidel v případě veřejných zakázek a zpráv o těchto kontrolách.

3.8 Připustit, aby mohly NNO při žádosti o grant započítat přiměřené a relevantní režijní náklady, jako jsou náklady na výcvik a zapojení dobrovolníků.

3.9 Na základě diskuse alokovat rizika takové organizaci či organizacím, jež jsou nejlépe připraveny jim čelit. V případě, že je v projektu jeden hlavní dodavatel, zajistit, že ve věci alokace rizik dodrží principy stanovené tímto Compactem. Zajistit, aby podmínky poskytování služeb a rizika byly úměrné charakteru a velikosti projektu.

3.10 Skrze vhodné modely financování, jako jsou platby závislé na výstupech, nebo naopak platby před vynaložením nákladů, zajišťovat, aby služby mohlo poskytovat co nejširší spektrum organizací. Vhodnost plateb před vynaložením nákladů v případech, kdy je to finančně výhodné, by měla být posuzována individuálně.

3.11 Zajišťovat, aby všechny instituce, které ve jménu vlády rozdělují prostředky, dodržovaly závazky stanovené tímto Compactem. To se týká rovněž vztahu mezi hlavním dodavatelem a jeho dodavatelskou sítí. Názorně ukázat, jak mohou finanční opatření a finanční podpora umožnit větší zapojení malým a specializovaným poskytovatelům.

3.12 Řídit se Compactem při rozdělování Evropských fondů. V případě rozporu s evropskými předpisy probrat potenciální dopady a společně se dohodnout na řešení.

³ V souladu s publikacemi *Managing Public Money* („Řízení veřejných financí“) a *Green Book* („Zelená kniha“) vydanými Ministerstvem financí vlády Spojeného království

3.13 Podporovat získávání zpětné vazby ohledně efektivnosti partnerství vlády a NNO a toho, jak bylo v naplňování cílů úspěšné, z co nejvíce stran. Zvážit zveřejnění této zpětné vazby.

Závazky pro NNO:

3.14 Zaručit způsobilost pro čerpání prostředků ještě před podáním žádosti, a jasně popsat, jak bude dosahováno výstupů.

3.15 Zajistit robustní opatření v oblasti řízení, která organizacím umožní co nejlépe zvládnout jakákoli rizika spojená s poskytováním služeb či s modelem financování, včetně včasného upozornění poskytovatele prostředků v případě, že se podstatně změnily okolnosti.

3.16 Ochotně a transparentně podávat informace, s ohledem na fakt, že kontrola, ať interní či externí, je nedílnou součástí kvalitního řízení.

3.17 Názorně ukazovat společenský, environmentální a ekonomický rozměr poskytovaných programů a služeb, kdykoli je to vhodné.

3.18 Pomoci usnadnit poskytování zpětné vazby od uživatelů a komunit vládě, za účelem zlepšení poskytování programů a služeb.

3.19 Přijmout, že vláda ze zákona může po NNO požadovat veřejné uznání původu svých finančních prostředků.

4. Jasná pravidla pro management změn v programech a službách

Závazky pro vládu:

4.1 V případě, že program nebo služba narazí na problémy, se s NNO dohodnout na harmonogramu kroků, které by mohly vést ke zlepšení výkonu, dříve, než bude učiněno rozhodnutí finanční plnění ukončit.

4.2 Vyhodnotit dopad na příjemce programu, uživatele služby a dobrovolníky dříve, než bude učiněno rozhodnutí omezit či ukončit finanční plnění. Vyhodnotit možnost prostředky přerozdělit ve prospěch jiné organizace hájící stejný zájem.

4.3 Pokud se omezení či změny týkají finančních prostředků budoucích, probrat s NNO potenciální dopady co nejdříve, dát organizacím možnost reagovat, a jejich reakci s ohledem na znalosti o neziskovém sektoru před učiněním závěrečného rozhodnutí plně zvážit.

4.4 Má-li dojít ke změně či ukončení finančního plnění či jiného typu podpory, podat o tom písemné oznámení nejméně tři měsíce předem (kromě výjimečných případů) a objasnit důvod pro takové rozhodnutí.

Závazky pro NNO:

4.5 Ukončení čerpání prostředků naplánovat tak, aby se zredukoval potenciální negativní dopad na příjemce služeb a na organizaci.

4.6 Pozitivně přispívat ke kontrole programů a postupů financování.

4.7 Upozornit vládu na společenské, environmentální a ekonomické dopady změn ve financování a na způsoby, jak je možné minimalizovat jejich následky na jedince ve zranitelných situacích.

5. Rovnoprávná a spravedlivá společnost

Závazky pro vládu:

5.1 Spolupracovat s takovými NNO, které zastupují, podporují či zajišťují služby pro jedince výslovně chráněné zákonem či pro jiné nedostatečně zastoupené a znevýhodněné skupiny. Za pomoci aktivního vyhledání názorů uživatelů služeb a klientů se snažit porozumět specifickým potřebám těchto skupin. Jejich názory, včetně jejich hodnocení dopadu, zohlednit při koncepci a implementaci politik, programů a služeb.

5.2 Uznat, že organizace reprezentující určitou znevýhodněnou skupinu (skupiny) či skupinu (skupiny) s nedostatečným zastoupením mohou napomoci k větší společenské a komunitní soudržnosti, a měly by tak mít rovný přístup ke státním financím.

5.3 Učinit praktické kroky vedoucí k eliminaci nezákonné diskriminace, podpoře rovnosti a zajištění hlasu pro znevýhodněné skupiny a skupiny s nedostatečným zastoupením.

Závazky pro NNO:

5.4 V případě čerpání prostředků od vládní instituce ukázat, jak může práce NNO dané instituci pomoci při naplňování cílů státního sektoru, jako jsou podpora rovnosti a potírání diskriminace.

5.5 Činit praktické kroky, například skrze účast ve veřejné soutěži, vedoucí k eliminaci nezákonné diskriminace, k rozvoji rovných příležitostí a k vybudování silnějších komunit.

Pro více informací ohledně Compactu, včetně prováděcích pokynů, rad, co dělat, pokud vyvstanou neshody, a příkladů osvědčených postupů, se mohou vládní orgány obrátit na Úřad pro občanskou společnost (Office for Civil Society) a NNO na organizaci Compact Voice.

Office for Civil Society (Úřad pro občanskou společnost)

2nd Floor

Admiralty Arch South Side

The Mall

London SW1A 2WH

Email: ocs.info@cabinet-office.x.gsi.gov.uk

Telefon: 0044 0207 276 6400

Web: www.cabinetoffice.gov.uk

Compact Voice

Regent's Wharf

8 All Saints Street

London N1 9RL

Email: compact@compactvoice.org.uk

Telefon: 0044 0207 520 2451

Web: www.compactvoice.org.uk

Twitter: @compactvoice

Cabinet Office (Úřad vlády)

70 Whitehall

London SW1A 2AS

Datum publikace: Prosinec 2010

© Crown copyright 2010